

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 33/2022
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Β΄ Τακτική Ολομέλεια
Συνεδρίαση της 8^{ης} Απριλίου 2022

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ευγενία Βελώνη, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.).

Μέλη: Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Νίκη Μαριόλη, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αντιπρόεδροι του Ν.Σ.Κ., Ασημίνα Ροδοκάλη, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Δημήτριος Μακαρονίδης, Ευαγγελία Σκαλτσά, Παναγιώτης Παππάς, Σταύρος Σπυρόπουλος, Διονύσιος Χειμώνας, Βασίλειος Κορκίζογλου, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νικόλαος Καραγιώργης, Μαρία Σπάσου, Στέργιος Κίκας, Αθανάσιος Θεοχάρης, Δημήτριος Κατωπόδης, Μιχαήλ Τζουβάρας, Αναστασία Ζαφειριάδου, Νικόλαος Μουκαζής, Θεόδωρος Ράπτης, Αντώνιος Παπαγεωργίου, Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Μαρία Δεληγιάννη, Αντώνιος Αντωνίου, Παναγιώτης Πανάγος, Δημήτριος Καμάρης και Ελένη Λευθεριώτου Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Παναγιώτης Δούκας, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών/Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης και Δημοσιονομικών Αναφορών του e-ΕΦΚΑ, με αριθμό πρωτοκόλλου 169722/28-07-2020.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται εάν: α) Πρέπει να επιβληθεί σε βάρος της εταιρείας Π.Κ. Α.Ε. η διοικητική κύρωση της διάταξης του άρθρου 5 του α.ν. 1819/1951, λόγω μη πληρωμής από την πληρώτρια τράπεζα επιταγής, που εκδόθηκε από την εταιρεία αυτή για την εξόφληση οφειλής της προς τον e-ΕΦΚΑ, για τους λόγους που αναφέρονται στο πραγματικό του ερωτήματος και β) ο e-ΕΦΚΑ υποχρεούται να υποβάλλει έγκληση εντός τρίμηνης προθεσμίας σε βάρος της ίδιας εταιρείας (άρθρο 114 παρ. 1 του Π.Κ., πρώην άρθρο 117), για το ποινικό αδίκημα της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής (άρθρο 79 του ν. 3960/1933).

Για το πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β΄ Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδότησε ως εξής :

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό :

1. Η εταιρεία με την επωνυμία Π.Κ. Α.Ε. (στο εξής και «οφειλέτρια») είχε ρυθμίσει οφειλή της προς τον e-ΕΦΚΑ (στο εξής και «Φορέας») συνολικού ύψους 901.433,27€, δυνάμει του ν. 4152/2013, όφειλε δε από 31-01-2020 έως και 30-11-2020 το συνολικό ποσό των 809.623,26 €.
2. Στις 28-01-2020 η οφειλέτρια προσήλθε στο Γ΄ Τοπικό Υποκατάστημα Μισθωτών Αττικής - Αθηνών - Κεντρικού Τομέα (Υποκατάστημα Δάφνης) του Φορέα προκειμένου να εξοφλήσει όχι μόνο το οφειλόμενο στις 31-01-2020 ποσό των 75.119,44 €, αλλά και το ποσό της υπολειπόμενης ρύθμισης, ύψους 734.503,82 €. Προς τούτο, κατέθεσε την ιδιωτική επιταγή της τράπεζας ALPHA BANK, με αριθμό 59212910-1/28-01-2020, ποσού 809.570,06 € και μετρητά ποσού 53,20 €. Το Υποκατάστημα εξέδωσε το αριθμό Μ185/28-01-2020 Γραμμάτιο Είσπραξης, συνολικού ποσού 809.623,26 € και κατέθεσε την παραπάνω επιταγή, την ίδια ημέρα στην Εθνική Τράπεζα (ώρα 12:06), η οποία και την αγόρασε προκειμένου να την εξοφλήσει.

Το προαναφερόμενο ποσό πιστώθηκε στο λογαριασμό του e-ΕΦΚΑ με την κατάθεση της επιταγής, χωρίς, όμως, αυτό να ήταν άμεσα πραγματικά διαθέσιμο, λόγω της εμφάνισής της προς είσπραξη σε πιστωτικό ίδρυμα διαφορετικό από αυτό στο οποίο τηρείτο ο λογαριασμός σε βάρος του οποίου

σύρετο η επιταγή. Τούτο διότι, σύμφωνα με την απόφαση της επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων, με αριθμό 52/2007 (Β' 63), η χρέωση του λογαριασμού σε βάρος του οποίου «σύρεται» η επιταγή, γίνεται με ημερομηνία αξίας (valeur) της ημέρας που τα στοιχεία της επιταγής εισήχθησαν ηλεκτρονικά στο Διατραπεζικό Ηλεκτρονικό Σύστημα Συμψηφισμού Επιταγών ή της ημέρας κατά την οποία η επιταγή διήλθε από το Γραφείο Συμψηφισμού, ενώ η πίστωση του λογαριασμού του κομιστή με το προϊόν της επιταγής, εφόσον ο λογαριασμός του τηρείται στην αγοράστρια τράπεζα, γίνεται με ημερομηνία αξίας (valeur) της τρίτης το αργότερο εργάσιμης ημέρας από την ημερομηνία αγοράς της επιταγής

3. Η Εθνική Τράπεζα εισήγαγε, ηλεκτρονικά, τα στοιχεία της παραπάνω επιταγής στο Διατραπεζικό Ηλεκτρονικό Σύστημα Συμψηφισμού Επιταγών DIAS Cheque και την 30-01-2020 βεβαιώθηκε, από την πληρώτρια Τράπεζα ALPHA BANK A.E., η μη πληρωμή της, λόγω ανεπαρκούς διαθεσίμου υπολοίπου, ενώ κατόπιν εντολής της Διεύθυνσης του Υποκαταστήματος Δάφνης Αθηνών του Φορέα, σφράγισε την επιταγή αυτή.

4. Η οφειλέτρια με το έγγραφό της, με αριθμό πρωτ. 3015/31-01-2020, προς τη Διοίκηση του e-ΕΦΚΑ, στο οποίο επισυνάπτονταν η κίνηση σχετικού τραπεζικού λογαριασμού της στην τράπεζα ALPHA BANK A.E., προέβαλε ότι η μη πληρωμή της προαναφερόμενης επιταγής, λόγω έλλειψης επαρκών χρηματικών διαθεσίμων, οφειλόταν στο πραγματικό γεγονός της μεταφοράς του ποσού των 811.000,00 ευρώ από τον τραπεζικό λογαριασμό της, που τηρούνταν στην ALPHA BANK A.E. και από τον οποίο θα πληρώνονταν η παραπάνω επιταγή, σε έτερο τραπεζικό λογαριασμό, ο οποίος, επίσης, τηρούνταν στην ίδια τράπεζα και ανήκε στη θυγατρική εταιρεία του Ομίλου της, μεταφορά η οποία έγινε εκ μέρους της για να καλύψει την επιταγή αυτή, επειδή την 28-01-2020 και περί ώρα 16:24'μ.μ αντιλήφθηκε ότι οι τραπεζικοί λογαριασμοί της είχαν αρχίσει να δεσμεύονται εξαιτίας επιβληθείσας, από τρίτους, αναγκαστικής κατάσχεσης. Πράγματι, το κατά τα άνω μεταφερθέν ποσό χρησιμοποιήθηκε, την 29-01-2020, για την έκδοση από την οφειλέτρια σε διαταγή του e-ΕΦΚΑ, της τραπεζικής επιταγής της ALPHA BANK AE, με αριθμό 00033705-6/29-01-2020, η οποία προσκομίσθηκε στο Τοπικό Υποκατάστημα Μισθωτών Αττικής-Αθηνών- Κεντρικού Τομέα (Υποκατάστημα

Δάφνης), προκειμένου να αντικαταστήσει την μη πληρωθείσα επιταγή και να εξοφλήσει πλήρως το ποσό της προαναφερόμενης ρύθμισης.

5. Η παραπάνω υπηρεσία όμως δήλωσε στην οφειλέτρια ότι η αντικατάσταση αυτή δεν ήταν δυνατή και δεν μπορούσε να καλύψει ταμειακή συναλλαγή που είχε πραγματοποιηθεί την προηγούμενη ημέρα (28-01-2020), την ημέρα δηλαδή κατάθεσης της αρχικής επιταγής, ενώ η νέα επιταγή είχε ημερομηνία έκδοσης την επομένη (29-01-2020). Επιπλέον, δήλωσε ότι θα αναμείνει έγγραφη ενημέρωση από την τράπεζα, καθότι ακόμη δεν γνώριζε, εγγράφως, για την έλλειψη χρηματικών διαθεσίμων προς κάλυψη της πρώτης επιταγής.

Στη συνέχεια, αρνήθηκε να παραλάβει την επιταγή, επικαλούμενη τις εγκυκλίους 70/1995 και 39/1998 της Γενικής Διεύθυνσης Ασφαλιστικών Υπηρεσιών του τ. ΙΚΑ περί «Επιταγών γενικά - ακάλυπτες επιταγές» και «Ποινικής και Αστικής ευθύνης των εκδοτών ακάλυπτων επιταγών».

6. Ακολούθως, στις 03-02-2020 η οφειλέτρια απέστειλε με δικαστικό επιμελητή στην Διοίκηση του Φορέα, εξώδικη επιστολή, στην οποία είχε επισυνάψει την παραπάνω με αριθμό 00033705-6/29-1-2020 τραπεζική επιταγή (δεύτερη). Η επιταγή αυτή διαβιβάστηκε από το Τμήμα Λογιστηρίου της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης της Κεντρικής Υπηρεσίας προς το αρμόδιο Υποκατάστημα Δάφνης Αθηνών του Φορέα, με την οδηγία να πράξει τα δέοντα, σύμφωνα τις εγκύκλιες διατάξεις.

7. Στις 05-02-2020 το Υποκατάστημα Δάφνης Αθηνών του Φορέα υπέβαλε στην Εθνική Τράπεζα αίτημα επιστροφής της σφραγισμένης επιταγής της ALPHA BANK, με αριθμό 59212910-1/28-01-2020, και κατέθεσε την τραπεζική επιταγή, με αριθμό 00033705-6/29-01-2020, ενώ στις 06-02-2020 ακύρωσε το γραμμάτιο είσπραξης, με αριθμό M185/28-01-2020, ποσού 809.623,26 € και εξέδωσε τα γραμμάτια είσπραξης, με αριθμούς M381/06-02-2020 και M383/06-02-2020, ποσών 809.570,09 ευρώ (ισόποσο της τραπεζικής επιταγής) και 53,20 ευρώ, αντίστοιχα.

Επίσης, το Υποκατάστημα του Φορέα με το έγγραφό του, με αριθμό πρωτ. 1/06-02-2020, το οποίο παρελήφθη, από την οφειλέτρια στις 25-02-2020, ενημέρωσε την τελευταία ότι η επιταγή με αριθμό 59212910-1/28-01-2020 της ALPHA BANK, ποσού 809.570,06 ευρώ, επεστράφη στις 05-02-2020 στον ΕΦΚΑ ως ακάλυπτη, ότι αυτό συνεπάγεται την επιβολή προσαύξησης ίσης με το ποσό που λείπει από το λογαριασμό, σε βάρος του οποίου εκδόθηκε η

ακάλυπτη επιταγή, η οποία μειώνεται κατά 50%, εφόσον καταβληθεί ολόκληρο το ποσό για το οποίο εκδόθηκε η επιταγή μέσα σε τρεις (3) ημέρες από τη λήψη της ειδοποίησης.

8. Η οφειλέτρια με τις επιστολές της, με αριθμούς πρωτοκόλλου 3015/31-1-2020, 3017/3-2-2020 και 3033/28-2-2020, προς τη Διοίκηση του e-ΕΦΚΑ και την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ζήτησε την απαλλαγή της από τις συνέπειες που προβλέπει ο νόμος επί μη πληρωμής ακάλυπτης επιταγής, ισχυριζόμενη ότι αφενός ενημέρωσε εγκαίρως την υπηρεσία και αφετέρου ότι η μη κάλυψη της επιταγής οφείλεται σε ανωτέρα βία και συγκεκριμένα ότι, η, μετά την έκδοση της επιταγής αυτής, μεταφορά του ποσού από τον βαρυνόμενο λογαριασμό σε άλλο λογαριασμό θυγατρικής της εταιρείας, οφείλεται στο γεγονός ότι επίκειτο δέσμευσή του από άλλους δανειστές, η οποία έλαβε χώρα, μη νόμιμα, την 29-01-2020, με συνέπεια μετέπειτα να αρθεί, ενώ η οφειλή της τακτοποιήθηκε άμεσα και στο ακέραιο.

9. Με τα δεδομένα αυτά υποβλήθηκε προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) το ερώτημα που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας, επί του οποίου το ΣΤ΄ Τμήμα με το Πρακτικό, με αριθμό 1229/2021, το παρέπεμψε στην Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ., κατά το άρθρο 7 παρ. 4 περ. δ΄ ν.4831/2021, λόγω ισοψηφίας των γνωμών που διατυπώθηκαν: α) ως προς τον τρόπο απάντησής του, με γνωμοδότηση δηλαδή ή Πρακτικό τηρητέας πορείας, της διχογνωμίας συνισταμένης στην ύπαρξη ή μη προβληματισμού της ερωτώσας Υπηρεσίας για την έννοια και το περιεχόμενο των σχετικών με την υπόθεση που την απασχολεί διατάξεων του άρθρου 5 του α.ν. 1819/1951 και β) ως προς το πρώτο ερώτημα, δηλαδή, την επιβολή ή μη, κατά τις διατάξεις αυτές, προσαύξησης σε βάρος του εκδότη της μη πληρωθείσας, για τους στο ιστορικό αναφερόμενους λόγους, επιταγής. Επί του δευτέρου ερωτήματος το Τμήμα δεν γνωμοδότησε με το παραπάνω Πρακτικό, πλην, όμως, για λόγους ενότητας και πληρότητας της απάντησης του Ν.Σ.Κ. επί όλων των προβληματισμών της ερωτώσας Υπηρεσίας, τούτο θεωρείται ότι παραπέμφθηκε σιωπηρώς στην Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ.

Νομοθετικό πλαίσιο

11. Με τα άρθρα 6 παρ. 1, 7 παρ.1, 8 παρ.2 και 27 παρ.1 του ν. 4831/2021 «Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) και κατάσταση

των λειτουργιών και των υπαλλήλων του και άλλες διατάξεις» (Α' 170), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 6

1.Οι Τριμελείς Επιτροπές γνωμοδοτούν με Πρακτικό: α) Για τη συμβιβαστική επίλυση διαφορών ή την αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου και των φορέων των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ, τη μη άσκηση αγωγών ή άλλων ένδικων βοηθημάτων, την παραίτηση από αγωγές ή άλλα ένδικα βοηθήματα, που ασκήθηκαν, την αποδοχή αγωγών ή άλλων ένδικων βοηθημάτων που ασκήθηκαν κατά του Δημοσίου και των παραπάνω φορέων, εφόσον το οικονομικό αντικείμενο της υπόθεσης υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ και δεν ξεπερνά τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ.....

Άρθρο 7

1.Τα Τμήματα γνωμοδοτούν: α) Σε υποθέσεις, που δεν υπάγονται στο άρθρο 6..., β) σε ερωτήματα..., των Ν.Π.Δ.Δ. και..., των οποίων η νομική υποστήριξη έχει ανατεθεί στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, των ..., εφόσον αυτό προβλέπεται ειδικά, καθώς και σε ερωτήματα Υπουργού για θέματα άσκησης ελέγχου και εποπτείας ή γενικότερης σημασίας στα εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 8, ...

Άρθρο 8

1.....2. Τα ερωτήματα πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και σαφή προσδιορισμό των προβληματισμών της Υπηρεσίας, για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το ΝΣΚ, προκειμένου η Διοίκηση να τις εφαρμόσει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Τα ερωτήματα συνοδεύονται από τα σχετικά με το ερώτημα, έγγραφα στοιχεία....

Άρθρο 27

1. Σε κάθε δικαστική ή εξώδικη υπόθεση, μετά από την ανάθεση αυτής, ο λειτουργός που τη χρεώθηκε, οφείλει να προβεί άμεσα στις αναγκαίες ενέργειες για την εξακρίβωση του πραγματικού της διαφοράς και τη συλλογή των απαραίτητων αποδεικτικών στοιχείων. Εφόσον από τα στοιχεία αυτά πιθανολογείται από τον χειριζόμενο την υπόθεση και από τον Προϊστάμενο του Γραφείου η βασιμότητα των αξιώσεων που προβάλλονται κατά του Δημοσίου

ή των λοιπών φορέων που το ΝΣΚ διεξάγει τη νομική τους υπηρεσία, κινείται, ανάλογα με τη φύση και το οικονομικό αντικείμενο της διαφοράς, η διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 6 και 7 για την αναγνώριση αυτών ή για τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς, ή σε περίπτωση αμφιβολίας, για τον καθορισμό τηρητέας πορείας.».

12. Με το άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος, ορίζεται ότι: «Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας.».

13. Με τα άρθρα 3, 29 και 79 παρ. 1 και 5 και του ν. 5960/1933 «Περί επιταγής» (Α΄ 401), όπως ισχύουν, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι:

«Άρθρον 3

Η επιταγή εκδίδεται επί τραπεζίτου έχοντος κεφάλαια εις την διάθεσιν του εκδότη και επί συμφωνίας, ρητής ή σιωπηράς, καθ' ην ο εκδότης έχει το δικαίωμα διαθέσεως των κεφαλαίων τούτων...

Άρθρον 29

Η επιταγή, η εκδοθείσα και πληρωτέα εν τη αυτή χώρα εμφανίζεται προς πληρωμήν εντός προθεσμίας οκτώ ημερών.....

Αφετηρία των ανωτέρω σημειουμένων προθεσμιών, είναι η επί της επιταγής, ως χρονολογία εκδόσεως αναγραφόμενη ημέρα.

Άρθρον 79

1.Ο εκδίδων επιταγήν μη πληρωθείσαν επί πληρωτού παρ' ω δεν έχει αντίστοιχα διαθέσιμα κεφάλαια κατά τον χρόνον της εκδόσεως της επιταγής ή της πληρωμής ταύτης, τιμωρείται διά φυλακίσεως .....

2....3...4...

5. Η ποινική δίωξη ασκείται με έγκληση του κομιστή της επιταγής που δεν πληρώθηκε ή του εξ αναγωγής υποχρέου ο οποίος την εξόφλησε και έγινε κομιστής της..... ».

14. Με το άρθρο 5 του α.ν. 1819/1951 «Περί του τρόπου διεξαγωγής των πάσης φύσεως συναλλαγών του Δημοσίου», (Α' 149), όπως αντικαταστάθηκε αρχικά με το άρθρο 23 παρ. 3 του ν.2523/1997 (Α' 179) και στη συνέχεια με το άρθρο 17 παρ. 2 του ν. 2579/1998 (Α' 31), ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι: *«(...) η μη πληρωμή από τον πληρωτή επιταγής που εκδόθηκε για την εξόφληση οφειλής προς το Δημόσιο συνεπάγεται την προσαύξηση της οφειλής για την οποία εκδόθηκε αυτή κατά ποσό ίσο με το ποσό της επιταγής που δεν πληρώθηκε. Η προσαύξηση του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλεται με πράξη του προϊσταμένου της υπηρεσίας, στην οποία επιστράφηκε απλήρωτη η επιταγή, η οποία κατατέθηκε για εξόφληση οφειλών. Η προσαύξηση αυτή μειώνεται κατά το ποσό που υπήρχε ως διαθέσιμο πιστωτικό υπόλοιπο, στο λογαριασμό σε βάρος του οποίου εκδόθηκε η επιταγή, κατά την ημέρα εμφάνισής της, ή εφόσον αυτή εμφανίστηκε προς πληρωμή μετά την παρέλευση οκτώ ημερών από την έκδοσή της, κατά το ποσό που υπήρχε ως διαθέσιμο πιστωτικό υπόλοιπο στο λογαριασμό αυτό την τελευταία ημέρα του οκταημέρου. Η προσαύξηση που επιβάλλεται με το πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου, όπως αυτή διαμορφώνεται με την εφαρμογή των διατάξεων του δεύτερου εδαφίου του παρόντος, περιορίζεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον καταβληθεί ολόκληρο το ποσό της επιταγής, μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την με επίσημα στοιχεία αποδεικνυόμενη λήψη της ειδοποίησης της υπηρεσίας, στην οποία κατατέθηκε η επιταγή που επιστράφηκε απλήρωτη (...).».*

15. Με τις κοινές αποφάσεις Υ.Α.Γ./21/528/6-30.6.1980 (Β' 592), Υ.Α.Γ./21/3937/6-20.10.1980 (Β' 1072) και Υ.Α.Γ./21/682/11-26.5.1981 (Β' 299) των Υπουργών Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών η εφαρμογή των διατάξεων του παραπάνω α.ν. 1819/1951 επεκτάθηκε και προκειμένου περί της εφαρμογής των πάσης φύσεως εσόδων του Ι.Κ.Α., νυν, δε, του ε-ΕΦΚΑ, εφόσον αυτή ενεργείται, μέσω των Δημοσίων Ταμείων και των Ταμειακών και Οικονομικών Υπηρεσιών των Περιφερειακών και Τοπικών Υποκαταστημάτων του Φορέα.

16. Με το άρθρο 114 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4619/2019 (Α' 95), ορίζεται ότι: *«1. Όταν ο νόμος απαιτεί έγκληση για την ποινική δίωξη κάποιας αξιόποινης πράξης, το αξιόποινο εξαλείφεται αν ο δικαιούχος δεν υποβάλει την έγκληση μέσα σε τρεις μήνες*

από την ημέρα που έμαθε για την τέλεση της πράξης και για τον δράστη της ή για έναν από τους συμμετόχους.».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Ν.Σ.Κ από την ερωτώσα Υπηρεσία και μετά από συζήτηση που διεξήχθη μεταξύ των μελών της Ολομέλειας, εξετάσθηκε κατ' αρχήν, το προκριματικό ζήτημα του τρόπου απάντησης στο τεθέν ερώτημα, δηλαδή με την έκδοση γνωμοδότησης κατά το άρθρο 8 του ν.4831/2021 ή πρακτικού τηρητέας πορείας κατά τα άρθρα 6 παρ.1 και 27 παρ.1 ν.4831/2021.

Επί του προκριματικού αυτού ζητήματος διατυπώθηκαν δύο (2) γνώμες:

17. Κατά την γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τους: Ευγενία Βελώνη, Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ, Παναγιώτη Παναγιωτουνάκο, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Νίκη Μαριόλη, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Αντιπροέδρους του ΝΣΚ, Ασημίνα Ροδοκάλη, Κωνσταντίνο Γεωργάκη, Δημήτριο Αναστασόπουλο, Δημήτριο Μακαρονίδη, Ευαγγελία Σκαλτσά, Παναγιώτη Παππά, Σταύρο Σπυρόπουλο, Βασίλειο Κορκίζογλου, Νικόλαο Καραγιώργη, Μαρία Σπάσου, Στέργιο Κίκα, Αθανάσιο Θεοχάρη, Δημήτριο Κατωπόδη, Μιχαήλ Τζουβάρη, Αναστασία Ζαφειριάδου, Νικόλαο Μουκαζή, Θεόδωρο Ράπτη, Ευστράτιο Ηλιαδέλη, Μαρία Δεληγιάννη, Αντώνιο Αντωνίου, Δημήτριο Καμάρη και Ελένη Λευθεριώτου, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (**ψήφοι 27**), με την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Παναγιώτης. Δούκας, Πάρεδρος του ΝΣΚ, (απλή γνώμη άνευ ψήφου), για το τεθέν ερώτημα, συντρέχει περίπτωση έκδοσης γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κατά το γράμμα και το πνεύμα των διατάξεων του άρθρου 8 του ν. 4831/2021, καθόσον από την εκτίμηση του περιεχομένου του σχετικού εγγράφου της ερωτώσας Υπηρεσίας, με αριθμό πρωτοκόλλου 169722/28-07-2020 και του περιεχομένου των εγγράφων στοιχείων που το συνοδεύουν συνάγεται ότι προκύπτει πλήρες και αναλυτικό ιστορικό και προφανείς εξ αυτού προβληματισμοί της, σχετικά με την έννοια και το περιεχόμενο των διατάξεων του άρθρου 5 του α.ν. 1819/1951.

Ειδικότερα, ο προβληματισμός της ερωτώσας υπηρεσίας συνίσταται στο: α) εάν οι επικαλούμενοι από την οφειλέτρια εταιρεία λόγοι της μη πληρωμής της επιταγής της ALPHA BANK, με αριθμό 59212910-1/28-01-2020, σε συνδυασμό με τα αναφερόμενα στο ιστορικό της παρούσας περιστατικά της υπόθεσης και την εν τέλει εξόφληση της συνολικής οφειλής προς τον e-ΕΦΚΑ με την έκδοση από το Υποκατάστημα Δάφνης Αθηνών των γραμματίων είσπραξης, με αριθμούς M381/06-02-2020 και M383/06-02-2020, μετά την έκδοση σε διαταγή του e-ΕΦΚΑ της τραπεζικής επιταγής της αυτής τράπεζας, με αριθμό 00033705-6/29-01-2020, μπορούν να αποτελέσουν νόμιμο λόγο απαλλαγής της από την κύρωση του άρθρου 5 του ν. 1819/1951, για την μη πληρωμή και σφράγιση της παραπάνω πρώτης επιταγής και β) εάν ο e-ΕΦΚΑ, επιπλέον, οφείλει να υποβάλλει σχετική έγκληση σε βάρος της οφειλέτριας ως εκδότη ακάλυπτης επιταγής, εντός της τρίμηνης προθεσμίας του άρθρου 114 του Ποινικού Κώδικα/κυρωτικός ν. 4619/2019, Α' 95 (πρώην άρθρο 117).

Συνεπώς, κατά τη γνώμη αυτή, είναι σαφές ότι για την απάντηση επί του ως άνω ερωτήματος (προβληματισμών) της ερωτώσας Υπηρεσίας προσήκει η έκδοση γνωμοδότησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.4831/2021.

18. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, που απαρτίσθηκε από τους Διονύσιο Χειμώνα, Χαράλαμπο Μπρισκόλα, Αντώνιο Παπαγεωργίου και Παναγιώτη Πανάγο, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (**ψηφοί 4**), επί του ερωτήματος προσήκει η έκδοση πρακτικού της τηρητέας διοικητικής πορείας, σύμφωνα με τα άρθρα 6 παρ. 1 και 27 παρ. 1 του ν. 4831/2021 και όχι άσκησης γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Ν.Σ.Κ. κατά την έννοια της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ν. 4831/2021 (Ν.Σ.Κ. 139/2021, 43/2019, 524/2006), διότι στο σχετικό με αριθμό 169722/28-7-2020 έγγραφο της Υπηρεσίας ουδείς προβληματισμός αυτής διατυπώνεται για την έννοια και το περιεχόμενο οποιασδήποτε διάταξης της κειμένης νομοθεσίας, αφού οι κρίσιμες διατάξεις του άρθρου 5 του α.ν. 1819/1951, έχουν ερμηνευθεί με δύο εκτενείς εγκυκλίους του Ι.Κ.Α., που αναφέρονται στο εν λόγω έγγραφο, ενώ ως τέτοιος και μάλιστα σαφής προβληματισμός δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί η παράθεση του κειμένου των εφαρμοστέων διατάξεων και των σχετικών ερμηνευτικών εγκυκλίων.

Περαιτέρω και όσον αφορά την απάντηση που πρέπει να δοθεί στο πρώτο ερώτημα της Υπηρεσίας, διαμορφώθηκαν τρεις (3) γνώμες:

19. Κατά την πρώτη γνώμη, που απαρτίσθηκε από τους: Ευγενία Βελώνη Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ., Νίκη Μαριόλη, Αντιπρόεδρο του ΝΣΚ, Ασημίνα Ροδοκάλη, Κωνσταντίνο Γεωργάκη, Ευαγγελία Σκαλτσά, Παναγιώτη Παππά, Σταύρο Σπυρόπουλο, Χαράλαμπο Μπρισκόλα, Στέργιο Κίκα, Αθανάσιο Θεοχάρη, Ευστράτιο Ηλιαδέλη, Μαρία Δεληγιάννη, Αντώνιο Αντωνίου και Δημήτριο Καμάρη, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (**ψηφοί 14**), κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 3 του ν. 5960/1933 «περί επιταγής», με τη σύμβαση της επιταγής, η οποία καταρτίζεται ρητώς ή σιωπηρώς με την παράδοση βιβλιαρίου («μπλοκ») επιταγών από την τράπεζα στον πελάτη της που έχει σε αυτή διαθέσιμα κεφάλαια, ο μεν εκδότης αναλαμβάνει την υποχρέωση να περιορισθεί, κατά την έκδοση των επιταγών, μέσα στα όρια της πρόβλεψης, δηλαδή των διαθεσίμων προς εξυπηρέτηση των επιταγών κεφαλαίων (κάλυψη), η δε πληρώτρια τράπεζα αναλαμβάνει έναντι εκείνου την υποχρέωση να εξοφλεί τις νομίμως εκδιδόμενες επιταγές μέσα στα όρια της ανωτέρω πρόβλεψης, δηλαδή μόνο από τα διαθέσιμα προς κάλυψη των επιταγών κεφάλαια (ΣτΕ 2766/2010, ΑΠ 458/1997, 658/1991).

20. Περαιτέρω, κατά την έννοια και το σκοπό της διάταξης του άρθρου 5 του α.ν. 1819/1951 η προσαύξηση της οφειλής προς το Δημόσιο για την οποία εκδόθηκε τραπεζική επιταγή, ενώ στον οικείο τραπεζικό λογαριασμό του εκδότη της δεν υπήρχε επαρκές διαθέσιμο κεφάλαιο, έχει ως μόνη προϋπόθεση τη μη πληρωμή, εκ του λόγου τούτου, της επιταγής αυτής και όχι την τέλεση από τον εκδότη της προβλεπόμενης και τιμωρούμενης από τη διάταξη του άρθρου 79 του ν. 5960/1933 αξιόποινης πράξης ή την εμφάνιση της ίδιας επιταγής για πληρωμή εντός της προσδιοριζόμενης από τη διάταξη του άρθρου 29 του ίδιου νόμου προθεσμίας (ΟΛΑΠ 17/2001, ΑΠ 1591/2005). Ειδικότερα, μόνες προϋποθέσεις επιβολής της διοικητικής αυτής ποινής είναι τα αντικειμενικά πραγματικά περιστατικά: α) της έκδοσης «ακάλυπτης» επιταγής για εξόφληση οφειλής προς το Δημόσιο και β) της μη πληρωμής της επιταγής από την πληρώτρια τράπεζα κατά τη νόμιμη εμφάνισή της προς πληρωμή, χωρίς να αξιώνεται από το νόμο η συνδρομή οιασδήποτε βαθμού πταίσματος του εκδότη της επιταγής και οφειλέτου του Δημοσίου για τη μη

πληρωμή της. Συντρεχουσών των αντικειμενικών αυτών προϋποθέσεων η ως άνω διοικητική ποινή επιβάλλεται κατά δέσμια αρμοδιότητα της Διοίκησης και δεν ευρίσκουν πεδίο εφαρμογής οι αρχές της αναλογικότητας, της χρηστής διοίκησης και της επιείκειας (ΣτΕ 1862/2017, 2985/2014, 3034/2009, 2571/1999, 3484/1992).

21. Κατά τη ρητή, δε, διατύπωση του ανωτέρω άρθρου 5 του α.ν. 1819/1951, κρίσιμη για τον προσδιορισμό του ποσού της καταλογιζόμενης προσαύξησης είναι η ημερομηνία εμφάνισης προς είσπραξη της επιταγής, η οποία εκδόθηκε προς εξόφληση της οφειλής (ΣτΕ 479/2012), ενώ δεν ασκεί έννομη επιρροή η σφράγιση της επιταγής και ο χρόνος αυτής.

22. Η εν λόγω προσαύξηση, ως προς τη νομική της φύση, πρέπει να χαρακτηριστεί ως πρόστιμο, κύρωση κατά του εκδότη της άνευ αντικρίσματος επιταγής, που σκοπό έχει την αποτροπή του διοικούμενου-εκδότη από τη χρήση ακάλυπτων επιταγών στις συναλλαγές του με το Δημόσιο (άρα και τον e-ΕΦΚΑ) και την πρόκληση, έτσι, ανωμαλίας στη δημόσια ταμειακή υπηρεσία (Ν.Σ.Κ.122/2009), δηλαδή την αποτροπή βλάβης του δημοσίου συμφέροντος.

23. Εξάλλου, κατά την έννοια των ίδιων ως άνω διατάξεων, η προβλεπόμενη από αυτές προσαύξηση της μη πληρωθείσας επιταγής, η οποία εκδόθηκε για την εξόφληση οφειλής προς το Δημόσιο ή το Ι.Κ.Α. (ήδη e-ΕΦΚΑ), δεν καταλογίζεται σε βάρος του εκδότη της επιταγής, εφόσον η μη πληρωμή αυτής οφείλεται σε εξαιρετικούς τυπικούς-διαδικαστικούς λόγους αναγόμενους στο πρόσωπο του πληρωτή, η δε πληρωμή της επιταγής γίνεται, πάντως, σε εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα, αμέσως μετά την άρση των ως άνω λόγων (βλ. ΣτΕ 2657/2013, πρβλ. ΣτΕ 970/2008, 4028/2006).

24. Τέλος, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 5 του ν.1819/1951, η παραπάνω διοικητική κύρωση (προσαύξηση), μπορεί να μειωθεί κατά το ήμισυ (50%), εφόσον καταβληθεί ολόκληρο το ποσό της επιταγής, μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την, με επίσημα στοιχεία αποδεικνυόμενη, λήψη της ειδοποίησης της υπηρεσίας στην οποία κατατέθηκε η επιταγή που επιστράφηκε απλήρωτη.

25. Στη προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η μη πληρωμή της επίμαχης επιταγής (αριθ. 59212910-1/28-1-2020, ALPHA BANK) κατά την εμφάνισή της για πληρωμή, οφείλεται στο γεγονός ότι η ίδια η εκδότρια αυτής εταιρεία Π.Κ. Α.Ε., μετά την έκδοση της

επιταγής και την παράδοσή της στην αρμόδια υπηρεσία του e-ΕΦΚΑ προς εξόφληση των προς αυτό οφειλών της την 28-01-2020, προέβη σε απόσυρση διαθεσίμων του λογαριασμού που διατηρούσε στην πληρώτρια τράπεζα ALPHA BANK, σε χρέωση του οποίου θα γίνονταν η πληρωμή της εκδοθείσας επιταγής και σε μεταφορά τους σε άλλο λογαριασμό θυγατρικής της εταιρίας, που τηρούσε στην ίδια τράπεζα, προκειμένου να ματαιώσει επικείμενη, μη νόμιμη κατά τους ισχυρισμούς της, δέσμευση του λογαριασμού της από άλλους δανειστές. Η πράξη αυτή της οφειλέτριας, ανεξαρτήτως της αντίθεσής της στην συναλλακτική καλή πίστη, ως λόγος μη πληρωμής της επίμαχης επιταγής, είναι ουσιαστικός και ανάγεται αποκλειστικά στις επιλογές και στο πρόσωπό της, ως εκδότριας της επιταγής και δεν στοιχειοθετεί έλλειψη υπαιτιότητάς της, ενώ σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως λόγος ανωτέρας βίας ή ως τυπικός-διαδικαστικός λόγος αναγόμενος στο πρόσωπο της πληρώτριας τράπεζας, ώστε να δύναται να μην καταλογισθεί η προσαύξηση σε βάρος της ως άνω οφειλέτριας ή να καθίσταται αδικαιολόγητη και, άρα, μη νόμιμη η επιβολή της.

26. Επομένως, συντρέχουν οι προϋποθέσεις επιβολής σε βάρος της οφειλέτριας-εκδότριας της επιταγής της διοικητικής κύρωσης (προσαύξησης), που προβλέπεται στη διάταξη του άρθρου 5 του α.ν 1819/1951 και συγκεκριμένα: α) της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής για εξόφληση οφειλής προς τον e- ΕΦΚΑ και β) της μη πληρωμής της επιταγής από την πληρώτρια τράπεζα κατά τη νόμιμη εμφάνισή της.

27. Περαιτέρω, όμως, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι: α) η οφειλέτρια εταιρεία την αμέσως επόμενη ημέρα (29-01-2021) από την ημέρα απόσυρσης διαθεσίμων της από τον βαρυνόμενο λογαριασμό (28-01-2020) και πριν ακόμα ειδοποιηθεί αρμοδίως ότι η επιταγή της επεστράφη απλήρωτη, εξέδωσε και προσκόμισε στο Φορέα δεύτερη επιταγή (αριθμ. 00033705-6/29-1-2021, ALPHA BANK), για ολόκληρο το ποσό της οφειλής της, την οποία η αρμόδια υπηρεσία του Φορέα αρνήθηκε να παραλάβει, λόγω αμφιβολιών που είχε ως προς τη νομιμότητα μιας τέτοιας παραλαβής, β) την 03-02-2020 η οφειλέτρια προσκόμισε στο Φορέα την ως άνω δεύτερη επιταγή συνημμένη σε εξώδικη δήλωσή της, που επιδόθηκε με δικαστικό επιμελητή, γ) η επιταγή αυτή τελικά πληρώθηκε στο Φορέα προς πλήρη εξόφληση της οφειλής της προς αυτόν την 06-02-2020, καθώς και δ) ότι η οφειλέτρια ενημερώθηκε με το

έγγραφο του Υποκαταστήματος Δάφνης Αθηνών, με αριθμό 1/06-02-2020, ότι η πρώτη επιταγή της (αριθ. 59212910-1/28-01-2020, ALPHA BANK) επεστράφη την 05-02-2020 στο Φορέα ως ακάλυπτη, το οποίο έγγραφο, κατά βεβαίωση του Φορέα, παρελήφθη την 25-02-2020, και ότι αυτό συνεπάγεται την επιβολή προσαύξησης ίσης με το ποσό που λείπει από το λογαριασμό, σε βάρος του οποίου εκδόθηκε η ακάλυπτη επιταγή.

28. Υπό τα δεδομένα αυτά, όπως βεβαιώνονται από την αρμόδια Υπηρεσία με το έγγραφο του ερωτήματός της, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μείωσης κατά ποσοστό πενήντα της εκατό (50%) της προσαύξησης που προβλέπεται για τη μη πληρωμή επιταγής, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 5 του α.ν 1819/1951, διότι ολόκληρο το ποσό, για το οποίο είχε εκδοθεί η απλήρωτη επιταγή, εξοφλήθηκε από την οφειλέτρια την 06-02-2020, δηλαδή ενωρίτερα και της παρόδου τριών (3) ημερών, από την ειδοποίησή της από την Υπηρεσία, στην οποία κατατέθηκε η επιταγή, ότι αυτή επεστράφη απλήρωτη (πρβλ. ΣΤΕ 2766/2010).

29. Κατά συνέπεια τούτων, κατά την παραπάνω γνώμη, πρέπει να επιβληθεί από το Φορέα σε βάρος της οφειλέτριας εταιρείας Π.Κ. Α.Ε. η διοικητική κύρωση (προσαύξηση), που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 5 του α.ν 1819/1951, μειωμένη κατά πενήντα τοις εκατό (50 %).

30. Κατά τη δεύτερη γνώμη, που απαρτίσθηκε από τους: Παναγιώτη Παναγιωτουνάκο, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Αντιπροέδρους του Ν.Σ.Κ., Δημήτριο Αναστασόπουλο, Βασίλειο Κορκίζογλου, Νικόλαο Καραγιώργη, Μαρία Σπάσου, Δημήτριο Κατωπόδη, Μιχαήλ Τζουβάρα, Αναστασία Ζαφειριάδου, Νικόλαο Μουκαζή, Θεόδωρο Ράππη και Ελένη Λευθεριώτου Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (**ψήφοι 13**), με την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Παναγιώτης Δούκας, Πάρεδρος ΝΣΚ, (απλή γνώμη άνευ ψήφου), υπό τα πραγματικά περιστατικά, όπως αυτά διαλαμβάνονται στο δοθέν, με το ερώτημα, ιστορικό, η κατά το άρθρο 5 του α.ν. 1819/1951 προσαύξηση επιβάλλεται επί οφειλής προς τον e-ΕΦΚΑ, ως κύρωση για τη μη εξόφληση αυτής ταύτης της οφειλής και όχι ως κύρωση για την μη πληρωμή της επιταγής που εκδόθηκε προς εξόφληση αυτής (ΣΤΕ 479/2012, σκέψη 4^η) και δεν καταλογίζεται σε βάρος του εκδότη της επιταγής, εφόσον η μη πληρωμή αυτής της επιταγής οφείλεται σε περιστατικά τα οποία,

εν συνόλω λαμβανόμενα υπόψη, δεν μπορούν να καταλογιστούν σε αυτόν, η δε πληρωμή της γίνεται, εν τέλει, σε εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα, αμέσως μετά από την άρση των ως άνω λόγων, αφού, σε αντίθετη περίπτωση, η οιαδήποτε επιβολή προσαύξησης έρχεται σε ευθεία αντίθεση με την αρχή της αναλογικότητας. Τούτο, δε, διότι ο προαναφερόμενος σκοπός του νομοθέτη της ερμηνευόμενης διάταξης έχει, ήδη, εξυπηρετηθεί με την πληρωμή και εξόφληση της οφειλής έναντι του e-ΕΦΚΑ και, για τούτο, δεν υφίσταται αναγκαιότητα για τον καταλογισμό της επίμαχης προσαύξησης (ΣΤΕ 2657/2013, σκέψη 4^η).

31. Κατά την τρίτη γνώμη, που απαρτίσθηκε από τους Δημήτριο Μακαρονίδη, Διονύσιο Χειμώνα, Αντώνιο Παπαγεωργίου και Παναγιώτη Πανάγο, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, (**ψηφοί 4**), στην προκείμενη περίπτωση και για τους λόγους, που εκτίθενται στις παραπάνω σκέψεις 19 έως 26, συντρέχει νόμιμη περίπτωση να επιβληθεί σε βάρος της οφειλέτριας εταιρείας Π.Κ. Α.Ε. η διοικητική κύρωση (προσαύξηση) που προβλέπεται στην διάταξη του άρθρου 5 του α.ν. 1819/1951 εις το ακέραιο και όχι μειωμένη κατά πενήντα τοις εκατό (50%), διότι δεν υφίσταται σχετικό ερώτημα από την αρμόδια Υπηρεσία, ούτε υποβλήθηκε αντίστοιχο αίτημα από την οφειλέτρια εταιρεία.

32. Ακολούθως, λόγω διατύπωσης περισσότερων γνωμών και αδυναμίας σχηματισμού απόλυτης πλειοψηφίας των παριστάμενων μελών της Ολομέλειας, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 9 παρ. 4 του Οργανισμού του ν. 4831/2021, επακολούθησε νέα ψηφοφορία μεταξύ εκείνων που υποστήριξαν την ασθενέστερη τρίτη γνώμη και κατ' αυτή και οι τέσσερις (4) Νομικοί Σύμβουλοι, που υποστήριξαν τη γνώμη αυτή, προσχώρησαν στην πρώτη γνώμη, η οποία τελικά συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των παριστάμενων μελών, ήτοι ψήφους **δέκα επτά (17)**.

33. Τέλος, όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, δηλαδή εάν ο e-ΕΦΚΑ οφείλει να υποβάλλει σχετική έγκληση σε βάρος της οφειλέτριας για το ποινικό αδίκημα της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής (άρθρο 79 του ν. 3960/1933), εντός της τρίμηνης προθεσμίας του άρθρου 114 του Ποινικού Κώδικα, κατά την ομόφωνη γνώμη των μελών της Ολομέλειας, η απάντηση στο ερώτημα αυτό παρέλκει, ως αλυσιτελής, καθόσον ήδη από το χρόνο έκδοσης του εγγράφου με το οποίο υποβλήθηκε το ερώτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (28-

07-2020) είχε συμπληρωθεί η αποσβεστική προθεσμία των τριών (3) μηνών για την υποβολή της έγκλησης, η οποία προβλεπόταν στο άρθρο 117 του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ) και ήδη προβλέπεται στο άρθρο 114 παρ. 1 του Π.Κ, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4619/2019 (Α'95).

Απάντηση

34. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, στα ερωτήματα που υπεβλήθησαν το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδοτεί ότι:

α) πρέπει να επιβληθεί σε βάρος της εταιρείας Π.Κ. Α.Ε. η διοικητική κύρωση της διάταξης του άρθρου 5 του α.ν. 1819/1951, λόγω μη πληρωμής από την πληρώτρια τράπεζα επιταγής, που εκδόθηκε από την εταιρεία αυτή για την εξόφληση οφειλής της προς τον ε-ΕΦΚΑ., μειωμένη, όμως, κατά 50%, (κατά πλειοψηφία) και

β) παρέλκει ως αλυσιτελής η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα, διότι έχει συμπληρωθεί η αποσβεστική προθεσμία των τριών (3) μηνών για την υποβολή της έγκλησης σε βάρος της (άρθρο 114 παρ. 1 του Π.Κ., πρώην άρθρο 117) για το ποινικό αδίκημα της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής κατά το άρθρο 79 του ν. 3960/1933 (ομόφωνα).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 05-05-2022

Η Πρόεδρος

Ο Εισηγητής

Ευγενία Βελώνη
Πρόεδρος του ΝΣΚ

Παναγιώτης Αντ. Δούκας
Πάρεδρος ΝΣΚ